

ren« til: »Klageretten«, og i *stk. 1, 3. pkt.*, ændres »justitsministeriet« til: »klageretten«.

13) Efter nr. 95 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 968, *stk. 3*, ændres »justitsministeriet« til: »klageretten«.

14) I den under nr. 96 foreslåede § 973 ændres i *2. og 4. pkt.* »Justitsministeren« til: »Klageretten«, og i *3. pkt.* ændres »justitsministeriet« til: »klageretten«.

Bemærkninger

Forslagsstillerne finder det nødvendigt, at der sker en endelig adskillelse af den udøvende og den dømmende magt, og foreslår derfor, at tilladelse til tredjeinstansbevillinger samt oprejsningsbevillinger meddeles af den særlige klageret.

Det findes utilfredsstillende, at den betændende ordning, hvorved disse tilladelser meddeles af justitsministeren, foreslås bevaret. Dels kan det forekomme, at justitsministeriet eller andre ministerier er part i de sager, hvori der søges tredjeinstansbevilling; herved kan der opstå skævhed i behandlingen af en sådan anmodning. Dels kan det forekomme, at justitsministeren har politisk eller administrativ interesse i en bevillingssag; en politisk indblanding i sagen bør derfor afskæres.

For ændringsforslaget kan følgende endvidere anføres:

Allerhøjeste ret. Det er landsretssagfører Ernest Hartwig, der bruger betegnelsen i en artikel i Ugeskrift for Retsvæsen for 1978, B 18, side 313.

Betegnelsen bruges om justitsministeriet, der som bekendt ifølge lovgivningen har ret til undtagelsesvis at tillade, at en sag, der har været anket til landsret, prøves ved højesteret.

Ernest Hartwig bemærker herom, at det således er justitsministeriet, der bestemmer, om højesteret kan komme til at pådømme en sag i tredje instans.

På en vis måde kommer justitsministeriet derved til at stå over højesteret, og det må, konstaterer Ernest Hartwig, stride mod både grundlovens § 2 og § 3. Paragraf 2 siger, at højesteret er øverste domstol for hele riget, men justitsministeriet bestemmer altså i visse situationer, hvad højesteret må dømme i. Pa-

ragraf 3 fastsætter, at magten er delt i den lovgivende, udøvende og dømmende magt, men justitsministeriet blander sig altså i den dømmende magts område.

Der er vistnok ingen anerkendt jurist, der ikke principielt finder vor nuværende ordning forkert; selv tidligere højesteretspræsident Jørgen Trolle, der i øvrigt forsvarer den gældende ordning, erkender det og tilføjer, at ordningen i de fleste lande også er, at det er domstolene, der bevilger ret til prøvelse ved højesteret i 3. instans. Sidst har professor Erik Siesby behandlet spørgsmålet i en artikel i Juristen og Økonomen nr. 7, 1979, og har nævnt, at ordningen er overtaget fra enevælden, og at alle kommissioner og udvalg siden 1868 har foreslået den gældende ordning afskaffet. Senest er ordningen foreslået ændret i retsplejerådets betænkning fra 1973, men i det forslag, som folkettinget netop nu behandler, har den nuværende justitsminister ikke desto mindre fastholdt ordningen.

Den nuværende højesteretspræsident, Mogens Hvidt, har samme opfattelse som kommissioner og udvalg: justitsministeriet bør ikke blande sig i den dømmende magts område.

Mens juristerne således alle er enige om, at det principielt ikke er rimeligt, kan der være forskellig opfattelse af, hvor kompetencen bør ligge.

Professor Erik Siesby foreslår kompetencen overflyttet til et særligt nævn, der så samtidig kunne bevilge fri proces, hvilket også ligger inden for justitsministeriets kompetence, mens professor von Eyben og landsretssagfører Ernest Hartwig foreslår, at kompetencen flyttes til klageretten. Retsplejerådet foreslår, at højesteret skal have kompetencen.

Vi foretrækker af de foreslåede løsninger klageretten. Der opstår ved at overføre kompetencen til klageretten ikke hos den, der får bevillingen, nogen mistanke om, at der er faldet dom, således som det måske kunne tænkes, hvis højesteret fik bevillingen.

Men under alle omstændigheder: bevillingen bør flyttes fra justitsministeriet. De administrative myndigheder er i alt for mange sager den ene part. Principielt er myndighederne det i alle straffesager, men også i mange borgerlige sager. Og det er ikke rimeligt, at den ene part kan bestemme, om en for vedkommende selv gunstig afgørelse ikke må omprøves.